

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Sžr/2/2013                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 4012200662                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 10.12.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr., Ing. Miroslav Gavalec   |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:4012200662.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Gavaleca PhD. a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľky: M. D., bytom R., E., proti odporcovi: Okresný úrad Nitra (pôvodne Obvodný pozemkový úrad v Nitre, Štefánikova trieda č. 88, Nitra), za účasti: 1/ Hydromeliorácie, š.p., Vrakunská č. 29, Bratislava, právne zastúpený Advocatius s.r.o., Palackého č. 12, Bratislava, 2/ Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Nitra, Za hydrocentrálou č. 6, Nitra, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. 2012/00057-17/04-R-III. zo dňa 11.5.2012, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sp/89/2012-29 zo dňa 1.10.2012, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sp/89/2012-29 zo dňa 1.10.2012 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke ani účastníkom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

### Odôvodnenie

#### I

##### Predmet konania

Krajský súd v Nitre rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie č. 2012/00057-17/04-R-III. zo dňa 11.5.2012, ktorým odporca podľa ustanovení zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol o reštitučnom nároku navrhovateľky tak, že jej nenavrátil vlastnícke právo ani nepriznal právo na náhradu z dôvodu, že navrhovateľka nespĺnila podmienky vyplývajúce z § 3 ods. 1 písm. 1) zákona. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľke ich náhradu nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo dostatočne odôvodnené a odporca sa riadne vysporiadal so všetkými dôkazmi a skutočnosťami.

Krajský súd v odôvodnení konštatoval, že správny orgán po opätovnom zrušení rozhodnutia postupoval v intenciách zákona a snažil sa zadovážiť ďalšie podklady pre rozhodnutie. Z administratívneho spisu mal za preukázané, že oprávnené osoby si uplatnili dňa 26.1.2004 na Pozemkovom úrade v Nitre v zmysle reštitučného zákona nárok na navrátenie vlastníctva k pozemku vedeného v k.ú. P. v PK vložke č. 632, parc. č. 1249/1 roľa, vyvlastnená výmera 836 m<sup>2</sup> z dôvodu, že nehnuteľnosť neslúžila účelu, na ktorý bola vyvlastnená. Nárok si uplatnili po pôvodných vlastníkoch - rodičoch. Žiadaný pozemok prešiel do vlastníctva štátu na základe rozhodnutia MNV v Nitre, odbor územného plánovania a architektúry zo dňa 7.10.1985 č. 4006/85-Práv. o vyvlastnení pre ČSSR v zastúpení Štátnou melioračnou správou pre účely vybudovania a prevádzky vodohospodárskeho diela „závlaha pozemkov Lužianky - Zbehy“ za finančnú náhradu v sume 9.788,10 Sk, ktorá bola pôvodným vlastníkom vyplatená. Krajský súd poukázal na stanovisko Hydromeliorácií, š.p., Bratislava zo dňa 12.5.2006, v ktorom ako povinná osoba uviedol, že je správcom hlavných melioračných zariadení vo vlastníctve SR, ktoré prevzal do správy od Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Banská Štiavnica a na základe prešetrenia v danom prípade zistil, že na pozemku parc. č. 1249/77 KNC je situovaný objekt čerpacej stanice, vybudovaný v rámci stavby „Závlaha pozemkov Lužianky - Zbehy“, evidenčného čísla 52061800002; stavba bola vybudovaná zaniknutou ŠMS Bratislava a daná do užívania v roku 1989 na základe rozhodnutia PLVH/18-1375/89/E-51 do trvalej prevádzky. Ďalej boli zadovážené zmluvy od povinného č. 002/HMZ-2004 o výkone prevádzky melioračných zariadení závlahových systémov zo dňa 29.3.2004, ktorých súčasťou je aj uvedená stavba. Predmetná vyvlastnená nehnuteľnosť je v súčasnosti zapísaná na LV č. XXX ako parc. č. 1249/77 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1668 m<sup>2</sup>, ktorých vlastníkom v celosti sú Hydromeliorácie, š.p., Bratislava. Predmetnú nehnuteľnosť nie je možné vrátiť oprávneným, nakoľko je zmenená jej kultúra, nehnuteľnosť existuje a slúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená, prakticky od roku 1989 do 1993, preto nebola splnená podmienka § 3 ods. 1 písm. 1/ zákona.

Krajský súd poukázal aj na ďalšie dôkazy, ktoré zabezpečil správny orgán, ako je správa o revízii elektrického zariadenia z júla 2004, správa o výsledku tesnostnej tlakovej skúšky z 25.7.1995, správa o revízii hromozvodu z roku 2004, ktoré svedčia o tom, že i keď bola stavba zakonzervovaná, nebola znehodnotená a v prípade potreby by slúžila na účel, na ktorý bola vybudovaná.

Krajský súd posúdil i námietky oprávnenej v opravnom prostriedku týkajúcej sa vyňatia ďalších parciel č. 783, a to konkrétne parcely č. 1320/19 a 1320/20, ktoré však neboli predmetom uplatneného nároku.

## II

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľky

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie žiadajúc jeho zmenu a zrušenie rozhodnutia odporcu.

Uviedla, že v predmetnej veci bol uplatnený reštitučný nárok na vrátenie príslušného pozemku v zmysle § 3 ods. 1 písm. 1/ zákona. Uvedený reštitučný titul v zmysle uvedeného ustanovenia pre vrátenie vlastníctva vyžaduje kumulatívne naplnenie dvoch podmienok a to existenciu pôvodne odňatého pozemku a neexistenciu slúženia tohto pozemku na vyvlastnený účel. Zo zákonnej dikcie „nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená“ pritom podľa navrhovateľky vyplynulo, že nestačí len vytvorenie administratívnych a faktických podmienok pre slúženie pozemku príslušnému účelu, ale musí sa preukázať reálne plnenie tohto účelu. Pri melioračnom zariadení teda nestačilo len preukázanie jeho existencie na dotknutom pozemku, ale bolo potrebné preukázať aj jeho využívanie v rozhodnej dobe. Podľa navrhovateľky skutočné využívanie melioračného zariadenia dôkazov vyprodukovaných správnym orgánom v konaní nevyplynulo. Poukázala na stanovisko Slovenského pozemkového fondu zo dňa 23.3.2011, v ktorom sa konštatovalo, že melioračné zariadenie slúžilo svojmu účelu v rokoch 1989 až 1993 a následne bolo poškodené. Tento dôkaz však podľa navrhovateľky na jednej strane vyvracal závery vyplývajúce z listinných dôkazov odporcu, t.j., že by dané melioračné zariadenie bolo plne

spôsobilé svojej prevádzky aj v čase, ktorého sa týkajú dané listiny, na druhej strane bolo v priamom rozpore s čestnými vyhláseniami viacerých osôb, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že dané melioračné zariadenie nikdy nebolo v reálnej prevádzke.

Navrhovateľka preto odporcovi vytýkala, že tento rozpor v zabezpečených dôkazoch nielenže neodstránil, nevypočul osoby, ktoré podali čestné vyhlásenia ako svedkov, nezaobstaral si vyjadrenie príslušnej obce, ale dôkazy svedčiace v prospech priznania reštitučného nároku hrubo odignoroval.

Rovnako tak navrhovateľka vytýkala aj krajskému súdu, že sa so žalobnými dôvodmi vôbec nevysporiadal a svoje závery v podstate nezdôvodnil. Napriek šesťstranovému rozsudku nebolo možné z jeho odôvodnenia zistiť, aké úvahy súd viedli k nakoniec prezentovanému záveru, že „správny orgán zistil správne skutkový stav a vec správne právne posúdil“.

Zdôraznila, že pokiaľ na jednej strane stoja dôkazy, ktoré potvrdzujú predovšetkým iba existenciu melioračného zariadenia a na druhej strane dôkazy, ktoré prezentujú záver, že toto nikdy reálne neslúžilo svojmu účelu, nemožno sa bez ďalšieho prikloniť k záveru, že melioračné zariadenie bolo nielen postavené, ale sa i určitý čas skutočne využívalo. Takýto záver totiž nemal oporu vo vykonanom dokazovaní, resp. z rozhodnutia správneho orgánu nevyplynulo, ako sa tento pri hodnotení dôkazov vysporiadal s tými dôkazmi, ktoré tento záver vyvracali.

Dodala, že automatický úsudok by vzhľadom na konštantnú judikatúru bolo možné vykonať len v opačnom zmysle, t.j. pri nerozhodnej dôkaznej situácii sa prikloniť k takým záverom, ktoré svedčia v prospech uplatneného reštitučného nároku.

Ďalej poukázala na zásadu „v pochybnostiach v prospech reštituenta“ vyplývajúcu z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 127/2010 zo dňa 22.6.2010, podľa ktorého „V súdnom konaní je k reštitučným nárokom potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby prípadne v súdnom konaní nedošlo k ďalšej krivde. Reštitučné zákony majú zabezpečiť, aby demokratická spoločnosť pristupovala aspoň k čiastočnému zmierneniu následkov mnohých majetkových a iných krívd spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Riadiacim princípom v týchto konaniach sú zásady materiálneho právneho štátu. V prípade možnosti viacerých výkladov právneho predpisu má všeobecný súd uplatniť výklad ratio legis pred doslovným gramatickým výkladom.“

Z citovaného nálezů tiež vyplýva, že „Ústavný súd však popri už citovaných požiadavkách na citlivý prístup k uplatňovaným reštitučným nárokom dáva do pozornosti aj zákon č. 480/1991 Zb. o dobe neslobody, ktorý je súčasťou nášho právneho poriadku a ktorý v § 1 ustanovil, že v rokoch 1948 až 1989 komunistický režim porušoval ľudské práva i svoje vlastné zákony. Z uvedeného pohľadu je podľa názoru ústavného súdu prirodzenou požiadavkou kladenou na všeobecné súdy a iné orgány verejnej moci, ktoré rozhodujú o reštitučných nárokoch oprávnených osôb, aby riadiac sa zásadami materiálneho právneho štátu pristupovali k interpretácii reštitučných zákonov s určitou veľkorysosťou a naopak, brali do úvahy pre minulý režim príznačné nedostatky vtedajšej legislatívy, najmä však často sa vyskytujúcu svojvôľu vtedajších štátnych a iných orgánov pri uplatňovaní moci. Rozhodne však pri dôslednej individualizácii každého prípadu nemožno uvedené nedostatky pričítať na vrub oprávnenej osoby.“

O tom, že sa tento pohľad pri posudzovaní reštitučných vecí stal rozhodujúcim, svedčia podľa navrhovateľky nakoniec i ďalšie súdne rozhodnutia, napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 185/2010 zo dňa 5.10.2010, rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžr/69/2011 zo dňa 15.2.2012, sp. zn. 1Sžr/72/2011 zo dňa 14.2.2012 a iné.

Poukázala i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9.12.1994, séria A, č. 303-A), ako i Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 386/06 zo dňa 20.3.2007), z ktorých vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zahŕňajú v sebe aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, pričom nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý

proces a má povahu odňatia konania pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/, § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa navrhovateľky preto možno konštatovať, že krajský súd vo svojom rozsudku zákonnosť rozhodnutia odporcu po právnej stránke nesprávne posúdil, keďže akceptoval právne závery správneho orgánu, čím bol založený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku a zároveň krajský súd svoje rozhodnutie náležite nezdôvodnil, čím bol daný odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/, § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

### III

Stručné zhrnutie vyjadrenia účastníka konania 1/ k odvolaniu navrhovateľky

Účastník konania 1/ Hydromeliorácie, š.p. uviedol rovnako ako navrhovateľka, že pre vrátenie vlastníctva sa vyžaduje kumulatívne naplnenie vyššie uvedených podmienok. Podmienku existencie nehnuteľnosti, ktorá prešla na štát, strany nerozporujú. Sporným ostalo splnenie podmienky, že táto nehnuteľnosť neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená, s čím účastník 1/ nesúhlasil.

Uviedol, že predmetný pozemok bol vyvlastnený za účelom vybudovania vodohospodárskeho diela „Závlaha pozemkov Lužianky - Zbehy“. Na pozemku je situovaná čerpacia stanica, ktorá je v zmysle § 52 ods. 1 písm. f) zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách vodnou stavbou. Pri melioračnom zariadení podmienka, že toto nikdy neslúžilo svojmu účelu, teda znamená, že nestačilo len preukázanie jeho existencie na dotknutom pozemku, ale bolo potrebné preukázať aj jeho využívanie v rozhodnej dobe. Skutočnosť, že vyvlastnená nehnuteľnosť slúžila a stále slúži účelu, na ktorý bola vyvlastnená, bola podľa účastníka nespochybniteľná. Čerpacia stanica (ďalej aj ako „ČS“) ako súčasť celého závlahového systému bola vybudovaná na poľnohospodársky účel, s cieľom podpory a rozvoja poľnohospodárstva, slúženiu pri výnimočných situáciách, napr. v období sucha na závlahu a.i., to znamená, že už jej samotným vybudovaním sa účel vyvlastnenia naplnil. I keď bola v samotnom konaní dostatočne preukázaná prevádzka predmetnej stanice, táto skutočnosť nebola podľa názoru účastníka konania pre samotné posúdenie plnenia jej účelu podstatná, keďže predmetný pozemok bol vyvlastnený za účelom výstavby čerpacej stanice, ktorá aj vybudovaná bola, teda účel vyvlastnenia bol splnený a na prevádzkyschopnosť ČS nie je potreba jej trvalá a neustála prevádzka. Už len samotná existencia čerpacej stanice naplňuje jej poslanie, keďže v niektorých prípadoch nie sú ČS využívané permanentne, ale môžu byť len udržiavané a pripravené na prípad, napr. výnimočnej situácie sucha, kedy sa ČS na konkrétny prípad využije a tým je naplnená aj prevádzka ČS a jej skutočné využívanie. Skutočnosť, že ČS bola v rozhodnom čase funkčná a v prevádzke, bola v konaní preukázaná. Nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľky, že dôkazy ako rozhodnutie o daní do užívania, zmluva o výkone prevádzky ČS, či tlakové skúšky, nepreukazovali samotnú prevádzku ČS.

Účastník konania 1/ preto vyjadril názor, že v zmysle uvedeného nebolo absolútne potrebné vykonávať ďalšie dôkazy, keďže už aj dôkazy vykonané boli nad rámec dôkazov potrebných k zisteniu, že predmetná nehnuteľnosť bola vyvlastnená za účelom stavby čerpacej stanice a teda účel vyvlastnenia naplnený bol.

Ďalej poukázal na § 6 ods. 1 písm. d) zákona, podľa ktorého vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok bol po prechode alebo prevode do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby zastavaný. Zdôraznil, že táto skutočnosť, že vyvlastnený pozemok bol po prechode do vlastníctva štátu zastavaný, a to vodnou stavbou, bola nepochybná a v konaní preukázaná a nespochybňovala ju ani navrhovateľka.

Účastník konania 1/ konštatoval, že správny orgán, ako aj súd mali za preukázané, že predmetný pozemok slúžil na účel, na ktorý bol vyvlastnený a preto nemohol súhlasiť s navrhovateľkou, že dokazovanie bolo nedostatočne vykonané a odôvodnenie súdneho rozhodnutia nedostatočné.

Z uvedených dôvodov účastník konania 1/ navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania spočívajúce v odmene za jeden úkon právnej

pomoci - vyjadrenie k odvolaniu v sume 60,23 Eur a lx režijný paušál v sume 7,81 Eur, celkom 68,04 Eur.

#### IV

##### Rozhodnutie a postup správneho orgánu

Reštitučný nárok podľa zákona si uplatnili dňa 26.1.2004 deti pôvodných vlastníkov, a to J. G., rod. K., A.W., rod. K., M. D., rod. K., O.W. a W.W.. Pôvodnými vlastníkami nehnuteľností v PKV 632, k.ú. P., (parcela č. 1249/1 - roľa pri Topoľčianskej ceste), boli Z.W. a manželka A.W., rod. B., každý v 1/2-ici. Dedičia po pôvodných vlastníkoch splnomocnili dňa 18.2.2004 sestru M. D. na zastupovanie a zároveň sa v jej prospech vzdali svojho reštitučného nároku.

Predmetný pozemok (parcela č. 1249/1 - roľa vo vlastníctve o výmere 836 m<sup>2</sup> s plotom aj trvalými porastmi) bol vyvlastnený rozhodnutím zo dňa 7.10.1985, vydaným MNV v Nitre, odborom územného plánovania a architektúry, pod č. OUPA 4006/85-práv. pre Čsl. štát v zastúpení Štátnou melioračnou správou. Za vyvlastnený (vykúpený) pozemok bola vlastníkom vyplatená náhrada 9.788,10 Kčs, ktorú pôvodní vlastníci prevzali.

Žiadatelia sa domáhali navrátenia nehnuteľnosti z titulu, že táto nikdy neslúžila svojmu účelu, pre ktorý bola vyvlastnená.

V tomto konaní preskúmané rozhodnutie bolo vydané po tom, čo boli skoršie rozhodnutia odporcu zrušené a vrátené na nové konanie a to prvé rozhodnutie č. 2008/00298-17/04-R zo dňa 3.1.2008 po podaní odvolania SPF (zrušené rozsudkom NS SR sp. zn. 1Sžo/277/2008 zo dňa 21.7.2009) a druhé rozhodnutie č. 2010/00095-17/04-R-II zo dňa 10.3.2010 po podaní odvolania navrhovateľky (zrušené rozsudkom krajského súdu č. k. 23Sp/11/2010-17 zo dňa 28.4.2010).

V novom konaní odporca po doplnení dokazovania zistil a konštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia, že za vyvlastnený pozemok parc. č. 1249/1 bola poskytnutá a prevzatá finančná náhrada v sume 9.788,10 Kčs vtedajšími vlastníkmi, v čase vyvlastnenia bola parcela č. 1249/2 evidovaná v kultúre záhrada, dnes je na nej založený LV č. XXX, parc. č. 1249/77 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1668 m<sup>2</sup>, k.ú. P., vlastník Hydromeliorácie, š.p., Bratislava, v celosti.

V rozhodnutí poukázal aj na rozhodnutie zo dňa 20.12.1989 č. PLVH/18-1375/89/E-51 o uvedení vodohospodárskeho diela do trvalej prevádzky a na písomné dôkazy predložené účastníkom konania 1/ - zmluvu č. 002/HMZ-2004 o výkone prevádzky melioračných zariadení závlahových systémov zo dňa 29.3.2004 evid. č. 5206 180 ZP Lužianky Zbehy a zmluvu č. 002/HMZ/2006 zo dňa 1.4.2006 o výkone prevádzky HMZ podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorej súčasťou je aj ČS Lužianky Zbehy. Ďalej poukázal i na tieto doklady: závlaha pozemkov č. 21/02/2002 zo dňa 21.2.2002 predbežné požiadavky na závlahy na rok 2003 pre jestvujúce závlahy Lužianky-Zbehy, správa o revízii elektrického zariadenia z júla a augusta 1994 ČS Lužianky-Zbehy, že je schopná prevádzky, správa o výsledku tesnostnej-tlakovej skúšky TNS na ČS Lužianky zo dňa 25.7.1995 s výsledkom, že tlaková nádoba je schopná ďalšej bezpečnej prevádzky, správa o revízii hromozvodu z augusta 1994 ČS Lužianky-Zbehy, ktorý je schopný prevádzky, stanovisko zástupcu Hydromeliorácií, š.p., podľa ktorého vodná stavba postavená na pozemku p.č. 1249/77 k.ú. P. bola riadne skolaudovaná rozhodnutím č. PLVH/18-1375/89/E-51 dňa 20.12.1989 a slúžila minimálne do roku 1993.

Odporca preto konštatoval, že uvedený pozemok nebolo možné vrátiť vlastníkom, nakoľko bola zmenená jeho kultúra a určitú dobu slúžila na vyvlastnený účel (minimálne od roku 1989 do 1993), preto nebola splnená podmienka v zmysle § 3 ods. 1 písm. 1) zákona, teda že nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená.

#### V

##### Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1, § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10. decembra 2013 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis odporcu, vyplynulo, že navrhovateľka sa domáhala navrátenia vlastníctva k nehnuteľnosti a to k časti pôvodnej vyvlastnenej parcely č. 1249/1 v k.ú. P. (PKV č. 632), vo výmere 836 m<sup>2</sup>.

Odporca v preskúmanom rozhodnutí vyslovil, že navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 3 ods. 1 písm. l/ zákona pre navrátenia vlastníctva, či priznanie náhrady za uvedený pozemok, pretože tento pozemok slúžil na účel, na ktorý bol vyvlastnený.

Navrhovateľka napadla uvedené rozhodnutie opravným prostriedkom odôvodneným tým, že na LV č. XXX je vedená parc. č. 1249/77, za ktorú sa neplatila daň obci. Parc. č. 1320/19 - nebytová jednotka a parc. č. 1320/20 - manipulačný sklad, za túto parcelu bola daň platená do r. 2008. Začiatkom r. 2009 z tohto LV parc. č. 1320/19 a 1320/20 zmizli. Stal sa z nich pozemok a obytný dom na LV XXXX. Ďalej uviedla, že čerpacia stanica bola od roku 1993 zakonzervovaná, dvere do budovy boli zazvárané, čím bol znemožnený vstup do budovy. Dodala, že za pôdu, ktorá bola vyvlastnená, vrátila na účet príjemcu 335,-Sk dňa 31.1.2008. Tiež sama uviedla, že stavba slúžila svojmu účelu len 2-3 týždne, potom už zavlažovanie nebolo prevádzkované.

Podľa § 1 zákona tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria a) poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria, b) lesný pôdny fond.

Podľa § 2 zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len „rozhodujúce obdobie“) spôsobom uvedeným v ustanovení § 3 (ods. 1).

V zmysle § 3 ods. 1 písm. l/ zákona oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o nevyhovení opravnému prostriedku navrhovateľky a o potvrdení rozhodnutia odporcu, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľky a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa riadne zaoberal námietkami navrhovateľky a pokiaľ dospel k záveru, že preskúmané správne rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a dôvody opravného prostriedku neboli relevantné, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil, keď vzhľadom na spoľahlivo zistený skutkový stav veci v správnom konaní považoval postup odporcu, ako aj jeho rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom, považovať za správne. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 a § 219 ods. 2 OSP.

Odvolací súd poukazuje na skorší rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/277/2008 zo dňa 21.7.2009, ktorým bolo zrušené a vrátené na nové konanie odporcovi prvé z rozhodnutí vydaných o reštitučnom nároku navrhovateľky. Z uvedeného rozsudku vyplynulo, že: „...Správny orgán pochybil..., pretože z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že vyvlastnený pozemok bol zastavaný stavbou, ktorá tvorila súčasť diela „Závlaha pozemkov Lužianky - Zbehy“, pričom neodstránil rozpory v skutkových zisteniach týkajúcich sa využitia diela, keďže správca tohto diela vo svojom stanovisku potvrdil, že predmetné dielo bolo v prevádzke od roku 1989 asi do roku 1993 a oprávnené osoby predložili čestné prehlásenie svedkov o tom, že predmetné dielo nebolo nikdy v trvalej prevádzke. Nežadovával si žiadne dôkazy, prípadne i cestou príslušného štátneho archívu, resp. osobne nevypočul ani svedkov, čestné prehlásenie ktorých predložili oprávnené osoby, alebo ďalších svedkov, majúcich vedomosti o stavbe tohto diela, napríklad pracovníkov bývalej Štátnej melioračnej správy a bez ďalšieho sa priklonil k tvrdeniu oprávnených osôb, pričom takýto postup v odôvodnení svojho rozhodnutia ani nezdôvodnil, ktorá skutočnosť spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Nesprávne zameral svoju pozornosť len na skutkové zistenie, že stavba čerpacej stanice postavená na parc. č. 1249/77 nemá súpisné číslo a nie je zaevidovaná na liste vlastníctva, ktoré skutkové zistenie bez ďalšieho pre posúdenie splnenia reštitučného titulu podľa § 3 ods. 1) písm. I reštitučného zákona je právne irelevantné. Ďalej nechal bez povšimnutia skutočnosť, že účelom vyvlastnenia predmetného pozemku bolo vybudovanie zavlažovacieho diela, pozostávajúceho zo súboru jednotlivých stavieb plniacich účel zavlažovacieho systému, teda, že predmetný pozemok nebol vyvlastnený len pre stavbu čerpacej stanice...“.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporca v intenciách vyššie citovaného rozsudku NS SR doplnil dokazovanie a zistil, že ČS postavená na predmetnom vyvlastnenom pozemku je súčasťou melioračných zariadení závlahových systémov a bola v prevádzke, čo vyplynulo z listinných dôkazov - zo zmluvy č. 002/HMZ-2004 zo dňa 29.3.2004 o výkone prevádzky melioračných zariadení závlahových systémov, ako aj zo zmluvy č. 002/HMZ/2006 zo dňa 1.4.2006 o výkone prevádzky HMZ podľa § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Aj samotná navrhovateľka uviedla, že ČS slúžila svojmu účelu tak 2-3 týždne (hoci podľa nej sa ju nikdy nepodarilo uviesť do plnej, trvalej prevádzky) - čiže navrhovateľka netvrdila, že uvedená stavba nikdy neslúžila svojmu účelu. Odvolací súd poukazuje na všetky listinné dôkazy vyprodukované odporcom v správnom konaní, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že ČS bola aj po roku 1993 istým spôsobom obhospodarovaná (zabezpečovali sa revízie elektrických zariadení, tesnosti a tlaku, hromozvodu) a že bola pripravená na použitie v takých situáciách ako napr. mimoriadne sucha a pod.; ČS nemala nikdy charakter stavby či zariadenia, ktoré by malo byť v prevádzke permanentne. Skutočnosť, že dvere na ČS mali byť podľa navrhovateľky v súčasnosti zazvárané, nemá žiaden význam vo svetle vyššie uvedeného a nepreukazuje opak toho, čo vyplynulo z dokazovania odporcu. V konaní bolo podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne preukázané, že ČS postavená na vyvlastnenom pozemku bola súčasťou stavby vodohospodárskeho diela „Závlaha pozemkov Lužianky-Zbehy“, ev. č. stavby 5206180002, ktorá bola rozhodnutím č. PLVH/18-1375/89/E-51 zo dňa 20.12.1989 uvedená do trvalej prevádzky, teda že vyvlastnený pozemok slúžil tomu účelu, na ktorý bol vyvlastnený. Preto ani podľa odvolacieho súdu nebola splnená jedna z kumulatívnych podmienok stanovených pre reštitučný titul podľa § 3 ods. 1 písm. I/ zákona a teda odporca rozhodol v súlade so zákonom, keď navrhovateľke vlastnícke právo k nehnuteľnosti ani právo na náhradu nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP, keď navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, lebo nebola v tomto konaní úspešná. Odporcovi zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje. Slovenský pozemkový

fond si náhradu trov konania neuplatnil.

Účastníkovi konania 1/- Hydromeliorácie, š.p. uplatnené trovy odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal, nakoľko dospel k záveru, že nešlo o trovy účelne vynaložené. Ide totiž o štátny podnik, ktorý musí disponovať právnym oddelením a aparátom, ktorý sa so znalosťou danej problematiky mohol k odvolaniu navrhovateľky vyjadriť. Podľa najvyššieho súdu nebolo teda účelné najímať na zastupovanie v súdnom konaní advokátsku kanceláriu, a preto podľa § 150 OSP dospel k záveru, že tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov odvolacieho konania účastníkovi 1/ nepriznal.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.